

GÖTEBORGS UNIVERSITET

QS World University Rankings

Avdelningen för analys och utvärdering

PM: 2010:03

PM: 2010:03

QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS

Diariernr: A 11 3664/10

© **Göteborgs universitet**
Avdelningen för analys och utvärdering

Götabergsgatan 17, Studenternas hus
Box 100, SE 405 30 Göteborg
www.analys.gf.gu.se

Ansvarig utredare/analytiker:
Magnus Gunnarsson,
tfn: 031 786 6536, mob: 076 618 6536, magnus.gunnarsson@gu.se

Introduktion

QS World University Rankings produceras årligen sedan 2004 av analysföretaget QS¹. Fram till och med 2009 gjordes detta på beställning av Times Higher Education, och listan var då känd under namnet THES. Sedan 2010 samarbetar dock THE med ett annat företag om universitetsranking. Det är mycket oklart hur stort intresse QS-listan kommer att attrahera när den är självständig från Times Higher Education.

Våren 2010 avstod Göteborgs universitet från att leverera underlag till QS-rankingen, vilket gjorts tidigare år. Det främsta skälet var den omfattande kritik om bristande tillförlitlighet och transparens som riktats mot QS och som låg till grund för att THE avbröt samarbetet. Ett annat skäl var att inrapporteringen kräver en betydande arbetsinsats, i kombination med att sannolikheten bedömdes som stor för att den största delen av rankingens genomslag kommer att tas över av den nya rankinglistan från Times Higher Education (som kommer att publiceras 16 september).

Placeringar

Nio svenska lärosäten finns med på QS-rankingen, och deras placering under åren visas i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Svenska lärosätens placeringar i QS-rankingen.

Lärosäte	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Chalmers	166	147	197	162	198	-
Uppsala universitet	180	111	71	63	75	62
Lunds universitet	180	122	106	88	67	72
Göteborgs universitet	190	284	276	258	185	183
Kungliga tekniska högskolan	196	172	192	173	174	150
Stockholms universitet	227	261	246	239	215	168
Umeå universitet	329	311	299	299	318	-
Handelshögskolan i Stockholm	359	207	273	280	257	-
Linköpings universitet	445	322	371	401- 500	401- 500	-

¹För 2010 är endast listan över de 200 högst rankade lärosätena publicerad.

Tabellen ovan visar att listan är tämligen instabil – flera lärosäten ändrar sin placering markant från ett år till ett annat.

Indikatorer och datakällor

Rankingen är byggd med sex indikatorer.

¹ Namnet kommer från efternamnen på företagets två grundare Nunzio Quacquarelli och Matthew Symonds.

1. Academic Peer Review (40% vikt).

Den tyngsta komponenten i rankingen är en enkätundersökning till akademiker om vilka lärosäten som har bäst rykte. Vi känner inte till den exakta svarsfrekvensen, men allt pekar på att den är mycket låg. 2009 var antalet respondenter ca 3500, och antalet inbjudna akademiker uppskattas till ca 200 000. Dessa hämtas till största delen från prenumerantregistret för förlaget *World Scientific* i Singapore. Ett mindre antal hämtas från IBIS, en databas över akademi- och bibliotekskontakter, samt från QS egna register (tidigare respondenter, personer som anmält sig, personer som universiteten anmält).

2. Employer Reputation Index (10% vikt)

Detta är en annan enkätundersökning om vilka lärosäten som har bäst rykte, riktad till arbetsgivare. Antalet inbjudna och antalet respondenter för denna undersökning är höljd i dunkel, men gissningsvis är svarsfrekvensen inte mycket bättre än för akademikerenkäten, eftersom QS då troligen skulle ha berättat om detta.

3 & 4. International Faculty (5%) och International Students (5%)

Dessa indikatorer mäter andelen utländska anställda och andelen utländska studenter. Informationen hämtas från frågeformulär riktade till lärosätena själva och från andra tillgängliga källor (webbsidor, statistikmyndigheter, etc.). Vi vet inte vilka uppgifter som använts för vilka lärosäten.

5. Faculty Student Index (20%)

Antalet anställda per student. Informationen hämtas på samma sätt som för indikator 3 och 4.

6. Citations per Faculty Index (20%)

Antalet citeringar per anställd. Ingen fältnormering av citeringarna görs, vilket betyder att indikatorn lutar kraftigt mot medicin och naturvetenskap. Citeringsinformationen hämtas från Scopus och personalinformationen på samma sätt som indikatorerna 3 och 4.

Diskussion

Times Higher Education (THE) fick utstå mycket kritik för den rankinglista som nu går under namnet QS, och de valde att byta leverantör och att arbeta om rankingen från grunden. Den kritik som riktades mot den gamla listan (QS) kvarstår: enkätundersökningarna är inte representativa, anseendeindikatorerna har orimligt stor vikt, avsaknaden av fältnormering gör medicin och naturvetenskap starkt gynnade i citeringsindikatorn, och uppgifterna om anställda och studenter är mycket svåra att jämföra både inom och mellan olika utbildningssystem².

Vilka åtgärder skulle Göteborgs universitet kunna vidta för att avancera på QS-rankingen? Eftersom anseendeundersökningarna har så stor vikt bör insatser för att avancera riktas mot den indikatorn. Det handlar då om att på olika sätt stärka varumärket Göteborgs universitet, framförallt bland akademiker.

Vad gäller de institutionella faktorerna – antal (internationella) anställda och studenter – är det svårt att säga hur dessa skulle kunna påverkas, eftersom vi inte vet varifrån de har hämtats. Göteborgs universitet skulle kunna leverera uppgifter till QS igen, men osäkerheten gällande varifrån årets uppgifter kommer gör det svårt att förutsäga effekterna av en sådan förändring.

² Utbildningsintensiva lärosäten får lägre värden på indikatorerna *Faculty per Student Index* och *Citations per Faculty Index* än forskningsintensiva lärosäten, oavsett kvaliteten på deras forskning eller undervisning.

Konklusion

På grund av rankingens stora kvalitetsproblem kan den inte användas för benchmarking, dvs. Göteborgs universitet kan inte använda den för att följa upp det egna kvalitetsarbetet; även för en grov jämförelse mellan svenska lärosäten finns bättre instrument. Rankingens duger inte heller som konsumentupplysning för presumtiva studenter, forskare eller finansiärer.

Om rankingen visar sig få betydande uppmärksamhet kommer den dock att ha en marknadsförande funktion, varför listan fortsatt kommer att bevakas.